

ODDĚLENÍ
Správa chráněné krajinné oblasti Třeboňsko
Valy 121
379 01 Třeboň
tel.: +420 951 424 440
ID DS: qxcdynt
e-mail: jizni.cechy@nature.cz
www.nature.cz

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 6582/2023

VYŘIZUJE: Neudert Jiří

DATUM: 19. 12. 2023

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

Návrh opatření obecné povahy ke stanovení odchylného postupu pro usmrcování kormorána velkého (*Phalacrocorax carbo sinensis*) při prevenci závažných škod na rybářství a za účelem ochrany (jiných) volně žijících živočichů na území Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko.

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, regionální pracoviště Jižní Čechy, oddělení Správa CHKO Třeboňsko (dále jen „Agentura“), jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 75 odst. 1 písm. e) a ust. § 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), po projednání s dotčeným orgánem uvedeným v § 136 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), konkrétně Agentura projednala žádost před zveřejněním tohoto návrhu s Krajským úřadem - Jihočeského kraje, odborem životního prostředí, zemědělství a lesnictví (U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice), zveřejňuje v souladu s § 25 správního řádu podle § 172 odst. 1 správního řádu

NÁVRH

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY č. XX/2023

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, regionální pracoviště Jižní Čechy, oddělení Správa CHKO Třeboňsko (dále jen „Agentura“) jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 75 odst. 1 písm. e) a § 78 odst. 1) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“)

stanovuje

odchylný postup pro usmrcování kormorána velkého (*Phalacrocorax carbo sinensis*) při prevenci závažných škod na rybářství a za účelem ochrany (jiných) volně žijících živočichů na území CHKO Třeboňsko.

Předmět úpravy

Článek 1

- 1 -

Agentura tímto opatřením vydaným pod č. j. xx a oznámeným veřejnou vyhláškou dne 20. 12. 2023 (dále jen „opatření obecné povahy“):

povoluje

- a) osobám oprávněným k rybníkářství podle zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, ve znění pozdějších předpisů
- b) osobám vykonávajícím rybářské právo podle zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, ve znění pozdějších předpisů

při prevenci závažných škod na rybníkářství a za účelem ochrany (jiných) volně žijících živočichů odchylný postup podle ustanovení § 5b odst. 1 zákona od zákazu úmyslně usmrcovat (prostřednictvím osob oprávněných podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů) jedince kormorána velkého stanoveného v ust. § 5a odst. 1 písm. a) zákona a zákazu držet usmrčené jedince stanoveného v § 5a odst. 1 písm. e) zákona, a to za podmínek uvedených dále v tomto opatření obecné povahy.

Vymezení časových a místních okolností

Článek 2

Odchylný postup stanovený tímto opatřením obecné povahy lze uplatňovat **v období od 1. srpna stávajícího roku do 31. března následujícího kalendářního roku**, jestliže se ve správním obvodu místně příslušného OOP (území CHKO Třeboňsko) **vyskytuje alespoň jedno hejno kormorána velkého o 5 a více jedincích na tahu nebo při zimování, a jde-li o**

- a) **rybníky nebo rybochovná zařízení** podle zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, ve znění pozdějších předpisů a jejich bezprostřední okolí kromě maloplošných zvláště chráněných území (území zařazených do kategorie národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace a přírodní památka)
- b) **rybářské revíry** podle zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, ve znění pozdějších předpisů a jejich bezprostřední okolí kromě maloplošných zvláště chráněných území (území zařazených do kategorie národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace a přírodní památka)

Článek 3

Toto opatření obecné povahy lze uplatňovat i mimo období stanovené článkem 2 a v maloplošných zvláště chráněných územích a to ve výjimečných případech, kdy hrozí bezprostřední nebezpečí vzniku závažné škody a nedojde k ohrožení zájmů ochrany přírody chráněných zákonem. V takovém případě se může jednat pouze o krátkodobý, časově omezený zásah (odstřel), v konkrétních lokalitách stanovených Agenturou a provedený za podmínek stanovených v čl. 4 tohoto opatření obecné povahy.

Na rybnících plůdkových, násadových a aktuálně nasazených rybnících hlavních (na prvním horku), kde hrozí zvýšené riziko vzniku škod, lze odchylný postup uplatňovat až do 30. dubna daného kalendářního roku za předpokladu, že ten, kdo hodlá tento odchylný postup využívat, oznámí OOP nejpozději do 31. 3. daného kalendářního roku, které z rybníků, na nichž provozuje rybníkářství, jsou v dané sezóně zařazeny do kategorie rybníků plůdkových a rybníků násadových nebo který z hlavních rybníků je aktuálně nasazen na prvním horku.

Při postupu podle čl. 3 je nezbytné postupovat tak, aby nedocházelo k rušení dalších hnízdících ptáků, tj. **bude vyloučen vstup do litorálních porostů a střelba může být prováděna pouze z lodí, z hrází, obslužných komunikací a volných břehů rybníka.**

Podmínky uplatňování odchylného postupu

Článek 4

Postup při usmrcování jedinců kormorána velkého může být uplatňován oprávněnými osobami (podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů), které jej provedou lovem střelnou zbraní za podmínek stanovených právními předpisy (mimo místa odpočinku kormoránů, při dobré viditelnosti a v denní dobu) a

- a) **jednorázově uloví maximálně 20 % přítomných jedinců** z celkového počtu kormoránů v dohledové vzdálenosti s tím, že nebude prováděn společný lov,
- b) **zajistí likvidaci usmrcených jedinců kormorána velkého** v souladu s požadavky zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, či jejich využití (konzumaci) pro vlastní potřebu nebo je poskytnutou pro účely výzkumu a vzdělávání subjektu, který disponuje příslušným povolením k jejich držení ve smyslu zákona,
- c) **provedou přehled o každém provedeném usmrcení** dle vzoru **uvedeného** v příloze č. 2 a zajistí prohlídku každého usmrceného jedince, zda není kroužkovan - nalezené kroužky bude každý, kdo bude postupovat podle tohoto opatření obecné povahy shromažďovat společně s údaji o místě a datu nálezu.
- d) **do 31. 12. kalendářního roku** bude orgánu ochrany přírody (Agentuře) předán souhrnný přehled o provedených odstřelech (včetně nalezených ornitologických kroužků, které budou orgánem ochrany přírody předány Kroužkovací stanici Národního muzea).

ODŮVODNĚNÍ

Článek 5

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, regionální pracoviště Jižní Čechy, oddělení Správa CHKO Třeboňsko (dále jen „Agentura“), jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 75 odst. 1 písm. e) a ust. § 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen ZOPK), obdržela dne 1. 9. 2023 žádost Rybářství Třeboň a.s., Rybářská 801, 379 01 Třeboň, IČO: 60826851 (dále též žadatel) o vydání opatření obecné povahy – stanovení odchylného postupu pro usmrcování kormorána velkého (*Phalacrocorax carbo sinensis*) na území Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko. Žadatel je vlastníkem nebo hospodařícím subjektem na rybnících celého Jihočeského kraje a dominantním hospodařícím subjektem v CHKO Třeboňsko. V posledních letech je registrován zvýšený výskyt kormorána velkého a jeho predačního působení na rybí obsádky a s tím související vznik primární a sekundární škody na těchto obsádkách. Tyto škody umožňuje částečně snižovat uplatňováním postupu podle platného opatření obecné povahy ministerstva životního prostředí č.j. ENV/2019/58919 pro usmrcování kormorána velkého (platnost do 31. 3. 2024). V souvislosti s tím bylo poukázáno na čl. 3 výše uvedeného opatření obecné povahy, které umožňuje na plůdkových, násadových a aktuálně nasazených rybnících uplatnit prodloužení odchylného postupu do 30. 4. na základě oznámení. Pokud nevejde v platnost nové opatření obecné povahy, potom nebude možné po 31. 3. 2024 takto postupovat. Z tohoto důvodu je žádáno (podán podnět) k vydání nového opatření obecné povahy, aby bylo možné z důvodu výskytu velkých počtů kormoránů v jarních měsících uplatňovat odchylný postup pro snížení primárních a sekundárních

škod. Škody členských subjektů Rybářského sdružení ČR a českého rybářského svazu jsou vyčíslené na 157,21 mil. Kč (Situční a výhledová zpráva. Ryby. Mze ČR, 2020). Výše škod je prokázána také odbornými posudky, předkládanými pro potřeby poskytnutí náhrady škod podle zákona č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, ve znění pozdějších předpisů.

Z výše uvedené žádosti vyplývá, že žadatel požaduje vydání opatření obecné povahy podle ust. § 5b odst. 4 ZOPK o odchylném postupu pro kormorána velkého (*Phalacrocorax carbo sinensis*), které by umožnilo uplatnit zaplašovací odstřel předmětného druhu i po ukončení platnosti opatření obecné povahy ministerstva životního prostředí č.j. ENV/2019/58919.

V minulosti byl odchylný postup povolen Ministerstvem životního prostředí, prostřednictvím opatření obecné povahy č.j. 92762/ENV/13 – 4133/630/13 ze dne 23. 12. 2013 a č.j. ENV/2019/58919 – MZP/2019/630/1219 ze dne 3. 6. 2019. Platnost naposledy vydaného opatření obecné povahy o uplatnění odchylného postupu končí ke dni 31. 3. 2024 a z tohoto důvodu bylo požádáno a je vydáváno toto opatření obecné povahy. Podmínky zůstávají z větší části stejné.

Podle žádosti by se výjimka měla týkat rybníků, resp. rybářských revírů na území CHKO Třeboňsko. Toto opatření obecné povahy se vztahuje na rybníky či rybářské revíry (nebo jejich části), které se nacházejí ve správním obvodu zdejšího orgánu ochrany přírody (viz ust. § 78 ZOPK). V maloplošných zvláště chráněných územích (přírodní památky, přírodní rezervace a národní přírodní památky, národní přírodní rezervace) je nutné respektovat případná omezení vyplývající z ustanovení ZOPK (ust. § 29, ust. § 30, ust. § 34, ust. § 36 ZOPK) a ze zřizovacích předpisů pro tato území.

Ustanovení § 5b odst. 1 zákona zakládá možnost povolení odchylného postupu při ochraně ptáků od ochrany (zákazů) stanovené v § 5a odst. 1 zákona a stanovuje podmínky a důvody, za nichž je možné povolení vydat. Odchylný postup lze povolit, pokud neexistuje jiné uspokojivé řešení (řešení s nižšími dopady, šetrnější řešení) a je zároveň dán některý z důvodů uvedených v § 5b odst. 1 zákona (zde tedy důvod prevence závažných škod na rybářství a zájem ochrany jiných volně žijících živočichů). Respektován musí být rovněž celkový cíl Směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků, tedy zachování stavu populací volně žijících ptáků (z hlediska jejich početnosti a rozšíření v rámci areálu) a vydání odchylného postupu je také podmíněno dle § 45g zákona zabezpečením ochrany (nepoškozením) evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, resp. zamezením dlouhodobého a soustavného vyrušování druhů, jež jsou jejich předměty ochrany. Týká-li se odchylný postup blíže neurčeného okruhu osob, lze jej v souladu s § 5b odst. 4 zákona při splnění stanovených podmínek povolit též opatřením obecné povahy dle § 171 a násl. správního řádu.

Při povolení odchylného postupu u kormorána velkého vycházela Agentura z následujících důvodů a podmínek.

Základní východiska

Kormorán velký (*Phalacrocorax carbo sinensis*) je evropským druhem ptáka, u něhož došlo od konce 60. let 20. století k výraznému populačnímu nárůstu a expanzi v rámci areálu. Podle údajů Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) došlo mezi vyhodnocovanými roky 1970 až 2006 k více než 20-ti násobnému nárůstu počtu hnízdních párů a populace nadále roste (nárůst o 37% za období 2000 - 2006). Celková velikost evropské populace kormorána velkého, poddruhu *sinensis*, je nyní odhadována na více než 700 tisíc jedinců. Mezi faktory umožňující tento nárůst se nejčastěji řadí zlepšení kvality životního prostředí (odeznění vlivu používání DDT a dalších látek i celkové zlepšení kvality vod), zvýšení úživnosti vnitrozemských a litorálních vod (zvýšení intenzity produkce akvakultury v průběhu 20. stol. apod.), legislativní ochrana tohoto druhu na území většiny států Evropy a v neposlední řadě i změna klimatických podmínek a charakteristik toků (nezamrzání řek - vliv přehradních nádrží, lidských sídel, regulace a další negativní zásahy do koryt toků apod.).

Na území České republiky se nenachází žádná významná hnízdní populace (hlavní hnízdiště kormorána velkého se nacházejí především na pobřeží baltského a severního moře) - v ČR hnízdí cca 350 párů a zřejmě i v souvislosti s dosud povolovaným odstřelem (byť aplikovaným mimo hnízdní dobu), zůstává tento počet dlouhodobě prakticky beze změn. Na Třeboňsku je dlouhodobě víceméně stabilní hnízdní kolonie kormorána velkého (cca 160-190 párů) v PR Rybníky u Vitmanova (rybník Ženich). Česká republika je však významnou migrační cestou pro ptáky ze severozápadní, ale částečně i severovýchodní Evropy. S ohledem na dostupnost zdrojů potravy došlo nejprve ke zvýšení počtu transmigrantů lovicích ryby na rybochovných zařízeních a postupně i k nárůstu zimujících kormoránů, kteří vyhledávají především nezamrzající řeky prakticky po celém území. Podle výsledků mezinárodního sčítání vodních ptáků dosahuje v posledních letech početnost kormorána v České republice v zimních měsících 10 000 - 15 000 jedinců a k tomu se přidává proměnlivý, avšak značný počet (tisíce až desetitisíce) jedinců na podzimním a jarním tahu.

Z hlediska vlivu na rybí společenstva a výše škod na rybářství tak může docházet k postupné kumulaci dopadů i na místech s relativně nízkým aktuálním počtem zjištěných jedinců kormorána velkého. V průběhu tahu a zimování dochází ke změnám v distribuci jedinců a tažných hejn v území - pokud zamrznou stojaté vodní plochy (rybníky a jiná rybochovná zařízení), dochází k zvýšení predačního tlaku na nezamrzlých vodních tocích. Zvýšený predační tlak kormoránů v době, kdy nezamrzlé vodní toky jsou jejich jediným možným lovištěm, se může v případě, že tyto podmínky nastanou po delší období, projevit negativně na rybích společenstvech a vést k jejich devastaci. Udává se, že jeden jedinec, v závislosti na velikosti a podmínkách, denně spotřebuje 150 - 600 g ryb (některé zdroje uvádějí až 700 g) a část ryb může být během lovu napadena, stresována a zraněna (v rámci provedených studií se počet poškozených ryb v obsádce pohyboval od 1% do 47%).

V podmínkách České republiky je s ohledem na akční rádius tažných hejn kormoránů riziko vzniku škody na většině rybochovných zařízení a téměř na všech tocích s parametry umožňujícími kormoránům lov ryb. Území Jihočeského kraje (zejména v návaznosti na tok řeky Vltavy) představuje významnou tahovou zastávku vodních ptáků (a tedy i kormoránů) na území ČR a s tím souvisí také dopad na rybníční hospodaření i společenstva (především menších a středně velkých) vodních toků. Narušování skladby rybích společenstev a zastoupení jednotlivých druhů je zásadní především na technicky upravených částech toků, ve výpustných tratích vodních nádrží s ovlivněným teplotním režimem apod. Na základě vyčíslených škod bylo podle zákona č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy vyplaceno na území Jihočeského kraje v roce 2021 cca 20 000 000 Kč, resp. v roce 2022 16 500 000 Kč. Území Jihočeského kraje představuje významnou zastávku pro táhnoucí hejna kormoránů a tím vznikají škody jednak na obsádce rybníků, ale také na rybích společenstvech vodních toků. Z výše uvedeného je patrné, že vznikají závažné škody na rybí obsádce (rybníky), resp. náklady s touto obsádkou spojené (vodní toky). Vzhledem ke skutečnosti, že žádost o náhradu uplatňovala pouze část subjektů, jsou souhrnné škody na rybách v rybochovných zařízeních vyšší. Dopady na jednotlivé provozovatele se sice liší (v závislosti na lokalizaci rybochovných zařízení ve vztahu k oblastem, kde dochází k nejvyšší koncentraci protahujících a zimujících kormoránů, v závislosti na druhu obsádky, meziročně v závislosti na délce trvání ledové pokrývky na rybnících a na dalších faktorech), ale v případě dlouhodobější přítomnosti kormoránů na rybochovném zařízení může v závislosti na podmínkách a druhu obsádky docházet ke vzniku závažných škod již při nízké početnosti hejn (pod 10 jedinců).

Důvody a předpoklady pro povolení odchylného postupu dle § 5b odst. 1 zákona I.

I. Neexistence jiného uspokojivého řešení

Na základě dosavadních zkušeností i provedených studií (včetně evropských projektů REDCAFE: Reducing the Conflicts between Cormorants and Fisheries on a pan-European scale a INTERCAFE: Interdisciplinary Initiative to Reduce Pan-European Cormorant Fisheries Conflicts) je zřejmé, že neletální ochranná opatření, jako např. použití sítí apod., je možné pouze u menších, zpravidla intenzivních rybochovných zařízení (sádky aj.) a další metody (pochůzky, akustické a vizuální plašiče) jsou rovněž využitelné jen v omezené míře (opět spíše na menších vodních plochách). **Zejména akustické plašení (s použitím plynových děl apod.) může naopak představovat významnější rušivý faktor pro jiné druhy ptáků a dalších živočichů, než je běžný lov.** Na vodních tocích nelze z hlediska efektivity, ceny a pracnosti neletální metody prakticky uplatnit. I přes tuto praktickou neexistenci vhodných neletálních metod, je však vhodné veškerá opatření (ať již usmrcování či plašení) doplnit prostředky ke zvýšení ochrany ryb, jako je instalace pontonových úkrytů pro ryby ve vodních nádržích (rybnících), tvorba břehových úkrytů, zachovávání litorálních porostů či zvyšování celkové morfologické pestrosti vodních toků.

II. Důvod prevence závažných škod na rybářství

Škodu v rybářství je možné vnímat ve dvou úrovních, a to jako škodu v rybníkářství či akvakultuře a škodu ve volných vodách (revírech). Přímá majetková škoda na rybách vzniká pouze při hospodaření v oblasti rybníkářství (resp. v uzavřených vodách obecně). Škodou v rybářství ve volných vodách (na vodních tocích) není samotná škoda na rybách (ty nejsou předmětem vlastnictví), ale mohou to být náklady, které poškozený ze svého majetku vynaložil zbytečně, aniž se s nimi dostavil očekávaný výsledek, či které musel použít na reparaci stavu vyvolaného škodnou událostí (marně vynaložené náklady). Takovými zbytečnými náklady mohou být např. výdaje, které subjekt rybářského práva vynaložil ze svých prostředků na doplnění stavu ryb (zarybnění) ve vodních tocích, v nichž vykonával rybářské právo, přestože mu k rybám samotným nesvědčilo vlastnické právo. Při zohlednění základních východisek pro hodnocení důvodů pro povolení odchýlného postupu uvedených v doporučení Evropské komise „*Great Cormorant: Applying derogations under the Article 9 of the Birds Directive 2009/147/EC*“ a s ohledem na výše popsany stav, tedy skutečnost, že počet tažných a zimujících kormoránů v ČR stále narůstá a oblast jižních Čech je dlouhodobě cílem tažných hejn kormoránů, je zřejmé trvalé (dlouhodobé) riziko vzniku škod v produkčním rybářství i v rybářských revírech na území CHKO Třeboňsko. Predační tlak kormorána velkého na rybí společenstva vodních toků se významně projevuje především ve spojení se zhoršeným stavem prostředí (upravené toky s nedostatkem úkrytů, úseky pod vodními díly s pozmeněným teplotním režimem a zvýšenou koncentrací ryb apod.). Rybářské hospodaření v revírech je však ovlivňováno i tam, kde dochází k predaci citlivých a rybářsky významných druhů, jako lipan podhorní nebo pstruh potoční.

III. Zájem ochrany (jiných) volně žijících živočichů

Vzhledem k potravnímu zaměření kormorána velkého, který je prakticky striktním ichtyofágem, může dojít v důsledku predace hejny kormoránů k ohrožení jednotlivých druhů ryb (byť vzhledem k potravnímu oportunistu kormorán konzumuje nejsnáze dostupné a tedy zpravidla nejhojnější druhy) a narušení rybích společenstev. Druhotně mohou být ovlivněny potravní konkurenti kormorána, případně organismy vázané životním cyklem či jiným způsobem na ryby (např. vodní mlži). Zájem na ochraně pak spočívá především v zachování původních, přirozeně se rozmnožujících ryb ve vodních tocích a rybích společenstev, v nichž se vyskytují typické druhy ryb pro jednotlivá rybí pásma, které jsou součástí ekosystému vodního toku. U jednotlivých druhů ryb (případně jiných organismů) lze za zájem ochrany považovat především zachování zvláště chráněných a vzácných druhů, případně druhů, u nichž je narušena přirozená obnova populací (do značné míry např. u pstruha potočního nebo lipana podhorního) a mohlo by tak zvýšeným predacním tlakem kormorána velkého u nich dojít k výrazným ztrátám. V rámci přípravy předchozího opatření Český rybářský svaz

identifikoval jako prioritní z hlediska ochrany jednotlivých druhů a jejich společenstev následující části toků (revíry):

- Lužnice 7 (421 038)
- Nežárka 1 (421 049)
- Nežárka 2 (421 050)
- Nežárka 3 (421 051)

Dalším zájmem ochrany přírody může být ochrana těch částí vodních toků, kde predace kormoránů může nepříznivě ovlivnit stav předmětu ochrany maloplošných zvláště chráněných území nebo evropsky významných lokalit. To však v případě území Jihočeského kraje připadá v úvahu pouze ve zcela omezené míře, vzhledem ke skutečnosti, že zvláště chráněná území či EVL, jejichž předměty ochrany by mohly být predací kormorána ohroženy, jsou relativně málo zranitelná - lokality na vodních tocích mají přirozený charakter (např. NPR Stará a Nová Řeka aj.), s dostatečným množstvím úkrytů pro ryby a nízkou úspěšností lovu kormoránů.

IV. Naplnění § 45g zákona a respektování cíle Směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků

Naplnění požadavku stanoveného § 45g zákona bylo zvažováno ve vztahu k ptačí oblasti Třeboňsko a evropsky významným lokalitám na území CHKO Třeboňsko, a to především ve vztahu k těm územím, kde by odstřelem kormoránů mohlo dojít k rušení předmětů ochrany citlivých k této formě plašení (jiné dopady činnosti, kromě rušení střelbou, se vzhledem ke skutečnosti, že nepůjde o nijak soustavnou a hromadnou aktivitu, která by mohla např. poškodit biotopy, nepředpokládají). Uplatňování odchylného postupu stanoveného tímto opatřením obecné povahy je rovněž omezeno v maloplošných zvláště chráněných územích, čímž je také zajištěno omezení rušení v řadě dalších lokalit podstatných z hlediska ochrany dalších druhů ptáků, jež jsou předměty ochrany ptačí oblasti Třeboňsko.

Vzhledem ke skutečnosti, že povolením tohoto opatření obecné povahy nelze (s ohledem na náročnost lovu kormorána) předpokládat významné skokové navýšení odstřelu (a dosud uplatňované opatření obecné povahy nemělo zásadní dopady na ochranu jiných volně žijících živočichů), je uvedené územní omezení, spolu se stanoveným termínem pro uplatňování odchylného postupu v rámci kalendářního roku (převážně mimo období hnízdění) a s dalšími podmínkami stanovenými v čl. 4, možné považovat za dostatečné k vyloučení dlouhodobého a soustavného vyrušování druhů, jež jsou předměty ochrany ptačí oblasti Třeboňsko. Nicméně je nezbytné zohlednit ochranu časně hnízdících druhů ptáků, což bylo promítnuto do znění čl. 3.

Obdobně v případě předmětů ochrany evropsky významných lokalit, v nichž lze z hlediska rušení střelbou v okolí vodních toků a ploch považovat za nejvíce citlivý druh vydru říční - zde, kromě omezení v maloplošných chráněných územích přispěje k snížení možných dopadů také denní doba stanovená k lovu na rybnících v souladu s § 45 odst. 1 písm. m) zákona o myslivosti (tedy vyloučení lovu za noci, resp. v době hodinu po západu slunce až do hodiny před východem slunce).

Plnění cíle Směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků, tedy zachování stavu populací volně žijících ptáků (z hlediska jejich početnosti a rozšíření v rámci areálu), nebude v případě kormorána velkého tímto opatřením obecné povahy dotčeno. Stav evropské populace kormorána je z hlediska početnosti příznivý (stále rostoucí) a ani dosavadní odstřel prováděný v jednotlivých členských státech EU trend růstu početnosti neomezil. Tento odchylný postup tedy nebude mít, za předpokladu zachování stávajících podmínek a trendu vývoje evropské populace kormorána velkého, na celkovou početnost populace zásadní dopad (to je zajištěno i stanovením 20 % početního limitu pro odstřel).

Podmínky a okolnosti uplatňování odchylného postupu

S ohledem na požadavky kladené na obsah rozhodnutí (a tedy i opatření obecné povahy) v § 5b odst. 3 zákona, nezbytnost zajištění souladu s jinými ustanoveními zákona i jinými předpisy a zajištění plnění výše uvedeného cíle Směrnice 2009/147/ES jsou v tomto opatření obecné povahy uvedeny podmínky pro jeho uplatňování. Podle požadavků § 5b odst. 3 zákona obsahuje toto opatření následující údaje a podmínky:

- **Označení druhu** - tento odchylný postup se vztahuje pouze na druh kormorán velký (*Phalacrocorax carbo sinensis*).
- **Množství** - počet jedinců, které je možné odstřelit, je tímto odchylným postupem stanoven relativní hodnotou, konkrétně je povolena možnost odlovu maximálně 20 % jedinců z hejna, resp. v dohledové vzdálenosti z místa odstřelu. Toto množství by mělo být dostatečné k zajištění prevence vzniku závažných škod na jednotlivých lokalitách (z dosavadní zkušenosti je zřejmé, že úspěšnost odlovu nebývá vyšší než 10 % z hejna) a zároveň ve vazbě na celkový stav (nárůst) evropské populace druhu zabezpečí, že nedojde k porušení cílů Směrnice 2009/147/ES. Hranice 20 % umožňuje provést odstřel (a zaplašení) i zcela malých hejn čítajících 5 jedinců, škody způsobené nižším počtem jedinců nebo jen jednotlivě lovicími ptáky nepovedou ke vzniku závažné škody ani nepředstavují ohrožení pro ostatní volně žijící živočichy.
- **Prostředky a způsob odchyty či zabíjení** - vzhledem k tomu, že kormorán velký je zvěř podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, je v čl. 1 a 4 tohoto opatření obecné povahy možnost odlovu vázána na osoby oprávněné dle zákona o myslivosti a na použití střelné zbraně v souladu s tímto zákonem, který stanovuje další podrobnosti postupu (ustanovení § 45 odst. 1 zákona o myslivosti např. vymezuje zakázané způsoby lovu včetně stanovení denní doby lovu zvěře s podrobnější specifikací u vybraných druhů atp.). Samotný lov je pak možný za splnění dalších podmínek stanovených zákonem o myslivosti (povolení dle § 39, popř. 41 tohoto zákona - viz též dále).
- **Důvody pro povolení odchylného postupu dle § 5b odst. 1 zákona** - prevence závažných škod na rybníctví a současně účel ochrany (jiných) volně žijících živočichů (k důvodům povolení viz výše).
- **Časové okolnosti** - vymezeny jsou jednak dobou platnosti tohoto opatření obecné povahy (dle čl. 6 omezení na 5 let), a dále jsou ve vztahu k riziku vzniku škod vztaženy k období od začátku do konce období migrace a zimování kormoránů na našem území. Zvolen byl rozsah pokrývající počátek tahu v průběhu srpna, přes celé zimní období až do konce března. Jarní tah v některých letech doznívá i v průběhu měsíce dubna kdy již plně probíhá hnízdění mnoha jiných druhů ptáků a existuje tak vysoké riziko jejich rušení. Jednotlivé případy, kdy by bezprostředně hrozil vznik závažných škod těmito pozdně táhnoucími jedinci, však je možné řešit postupem uvedeným v čl. 3 tohoto opatření. Z důvodu zajištění ochrany jiných časně hnízdících volně žijících ptáků je nutné v případech postupu dle čl. 3 postupovat tak, aby během plašení a lovu kormorána nedošlo k rušení dalších již hnízdících ptáků. Z principu předběžné opatrnosti je v měsíci dubnu vyloučen pro zaplašovací odstřel kormorána vstup do litorálních porostů. Způsob, kdy lovec vstupuje do litorálního porostu a čeká na přilet kormorána (často s nastraženým balabánem, tj. nastraženou imitací kormorána), není zaplašovacím odstřelem, ale lovem, který obnáší dlouhodobější setrvání v litorálu a zvýšené riziko zmaření hnízdění vzácných druhů, které jsou rovněž předměty ochrany v ptačí oblasti Třeboňsko. Možnost provádět zaplašovací odstřel kdekoli jinde mimo litorální porosty na rybníku, by neměl již hnízdící druhy ohrozit a zároveň je zaplašovací efekt dostačující. Tato podmínka tedy přispěje k ochraně časně hnízdících vodních druhů volně žijících ptáků v rámci Ptačí oblasti Třeboňsko a na dalším území, konkrétně zejména kvakoše nočního, rybáka obecného, motáka pochopa, hohola severního, zrzohlávky rudozobé, čírky obecné, jeřába popelavého, bukače velkého, jeřába popelavého a dalších. Specifikace denní doby v

čl. 4 opatření má vazbu především na úpravu založenou zákonem o myslivosti, ale omezuje také rušení jiných živočichů a riziko záměny v případě snížené viditelnosti.

- **Místní okolnosti (podmínky) uplatňování opatření obecné povahy** - místní okolnosti jsou dány jednak celkovým vymezením, které je vztaženo k správnímu území, pro které je opatření vydáváno a pak specifikací k jednotlivým typům ploch (rybníky, rybářské revíry a jejich okolí) na nichž může docházet ke vzniku škod nebo dopadům predace kormorána na jiné druhy živočichů. Pro celkové vymezení území byla zvolena hranice správního obvodu CHKO Třeboňsko.

S ohledem na potřebu zohlednit konkrétní cíle a předměty ochrany přírodně cenných území není odchylný postup vztažen na maloplošná zvláště chráněná území, tedy území řazených do kategorií národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace a přírodní památka. Povolení odchylného postupu v těchto územích je případně možné individuálně v rámci standardního správního řízení o odchylném postupu dle § 5b odst. 1 zákona, které umožní posouzení konkrétní situace. Vzhledem ke skutečnosti, že na území CHKO Třeboňsko je značný počet maloplošných zvláště chráněných území vymezen na rybochovných zařízeních (rybnících), je pro případy bezprostředně hrozících závažných škod (např. u čerstvě nasazených ryb po dobu než se v rybníku zorientují a obnoví alespoň základní ochranné chování) v čl. 3 tohoto opatření obecné povahy stanovena možnost vyhlásit uplatňování odchylného postupu v souladu s § 5b odst. 4 zákona.

V případě ohrožení jiného zájmu ochrany přírody (např. v případě zjištění zvláště chráněných druhů v lokalitě, které by byly rušeny), může orgán ochrany přírody a krajiny dle § 66 ZOPK činnost omezit či zakázat (povolení dané tímto opatřením povoluje pouze odlov kormorána nikoli výjimky ze zákazů pro další živočichy dle zákona).

- **Kontrola** - závěrečné podmínky uvedené v čl. 4 tohoto opatření obecné povahy upřesňují způsob naplnění povinnosti stanovené v § 5b odst. 5 zákona. Podle tohoto ustanovení zákona je každý, kdo uplatňuje odchylný postup povinen nahlásit příslušnému orgánu ochrany přírody vždy k 31. 12. každého roku provedené zásahy. Předávání těchto údajů je vztaženo vždy k předchozímu období dle čl. 2, případně navazující postup na plůdkových a násadových rybnících nebo lokalitách dle čl. 3 tohoto opatření tak, aby byly souhrnně k dispozici údaje za jednu ucelenou „sezónu“ a nebyly roztržštěně vykazovány v polovině období (tj. k nejpozději k 31. 12. se tedy předávají údaje za období od 1. 9. předchozího roku do 31. 3. daného roku s případnými údaji o postupu dle čl. 3 nebo na plůdkových a násadových rybnících). Podmínky specifikují, jaké mají být zaznamenávány údaje tak, aby bylo možné následně vyhodnocovat účinnost vydaného opatření obecné povahy a mohla být rovněž plněna reportingová povinnost vyplývající z předpisů EU. Evidence údajů je rovněž nástrojem kontroly naplňování odchylného postupu, která musí být stanovena dle § 5b odst. 3 písm. d) zákona. Za účelem efektivního využití usmrcených jedinců k vědeckým účelům by měl být každý usmrcený kormorán osobou provádějící odstřel prohlédnut, zda není kroužkován, a v případě nálezu kroužku by mělo být zajištěno předání tohoto kroužku s údaji o místě a datu nálezu příslušnému orgánu ochrany přírody (který je pak předá národnímu koordinátorovi programu sledování ptáků, jímž je Kroužkovací stanice Národního muzea). Údaje z odevzdaných kroužků poslouží k bližšímu poznání biologie druhu, zejména původu jedinců, kteří byli na území ČR odstřeleni.

Kromě uvedených podmínek je stanoven způsob dalšího nakládání s ulovenými jedinci. Kormorán velký nepatří mezi druhy, u nichž by byla v ČR vytvořena tradice konzumace, a proto je tímto opatřením obecné povahy primárně povoleno držení usmrcených jedinců za účelem jejich likvidace v souladu se zákonem o myslivosti a veterinárním zákonem (zákon č. 166/1999 Sb.). Využití pro vlastní potřebu, tedy konzumace ulovených kormoránů však není vyloučena, nicméně na další nakládání s ulovenými jedinci, jako je např. prodej apod. se již povolení nevztahuje. Kadávery

usmrcených jedinců mohou také poskytnout cenné informace v rámci výzkumu a vzdělávání (např. sledování potravních preferencí, parazitologie aj.), proto je umožněno rovněž jejich předání k využití v tomto veřejném zájmu subjektům, které disponují příslušným povolením ve smyslu zákona (tzn. povolením odchylného postupu ze zákazu držení volně žijících ptáků dle § 5a odst. 1 písm. e) zákona za účelem výzkumu či vzdělávání).

Povolení odchylného postupu ve vztahu k zákonu č. 449/2001 Sb., o myslivosti

Vzhledem ke skutečnosti, že kormorán velký je podle § 2 písm. c) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, zařazen mezi zvěř, kterou nelze lovit (s ohledem na ochranu podle mezinárodních úmluv či zvláštních předpisů, tj. zejména zákona o ochraně přírody a krajiny), nelze uplatňovat tímto opatřením povolený odchylný postup, aniž by byly splněny podmínky stanovené zákonem o myslivosti. Povolenou činnost lze tedy vykonávat pouze prostřednictvím osob oprávněných podle zákona o myslivosti a za předpokladu povolení lovu kormorána také příslušným orgánem státní správy myslivosti dle § 39, resp. § 41 (v případě nehonebních pozemků) zákona o myslivosti. Při vlastním lovu pak musí být dodrženy, kromě podmínek stanovených tímto opatřením (jež z části podmínky zákona o myslivosti reflektují, např. z hlediska denní doby lovu atp.), také další požadavky a podmínky, jako jsou odpovídající způsoby lovu (dle § 45 zákona o myslivosti) atp.

Ostatní

Stanovení odchylného postupu určené tímto opatřením obecné povahy nenahrazuje jiná povolení či rozhodnutí potřebná podle zákona (např. tam, kde by docházelo odstřelem kormoránů k rušení jiných ptáků či zvláště chráněných druhů nebo tam, kde je nezbytné povolení k vstupu do zvláště chráněného území) nebo jiných právních předpisů.

Jiné zásahy nebo činnosti zakázané dle § 5a odst. 1 zákona tímto opatřením obecné povahy neupravené, lze provádět pouze na základě stanovení odchylného postupu vydaného v rámci samostatného řízení.

Toto opatření se vydává s účinností do 31. 3. 2029 (tj. na 5 let s přesahem do konce tahu kormoránů v daném roce), a to s ohledem na možnost a potřebu opakovaného vyhodnocení účinků uplatňování vydaného povolení.

Článek 6

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti v souladu s ustanovením § 173 odst. 1 správního řádu patnáctým dnem po dni vyvěšení této veřejné vyhlášky (platnost od 1. 4. 2023) a pozbývá platnosti dnem 31. 3. 2029.

Agentura posoudila vliv povolených činností na soustavu Natura 2000 podle § 45g zákona a konstatuje, že vzhledem k charakteru záměru lze vyloučit závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť a biotopů druhů, k jejichž ochraně PO určena, ani nedojde k soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování druhů, k jejichž ochraně jsou tato území určena.

POUČENÍ

Podle ustanovení § 172 odst. 4 správního řádu, může k návrhu opatření obecné povahy kdokoli, jehož práva, povinnosti nebo zájmy mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, uplatnit u správního orgánu písemné **připomínky**. Správní orgán je povinen se připomínkami zabývat jako

podkladem pro opatření obecné povahy a vypořádat se s nimi v jeho odůvodnění. Podle ustanovení § 172 odst. 5 správního řádu mohou vlastníci nemovitostí, jejichž práva, povinnosti nebo zájmy související s výkonem vlastnického práva mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, nebo, určí-li tak správní orgán i jiné osoby, jejichž oprávněné zájmy mohou být opatřením přímo dotčeny, podat proti návrhu opatření obecné povahy písemné odůvodněné **námítky** ke správnímu orgánu **ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho zveřejnění**. Zmeškání úkonu nelze prominout. Rozhodnutí o námítkách, včetně vlastního odůvodnění, se stane součástí odůvodnění opatření obecné povahy. Proti rozhodnutí o námítkách se nelze odvolat ani podat rozklad. Změna nebo zrušení pravomocného rozhodnutí o námítkách může být důvodem změny opatření obecné povahy. Dle § 174 odst. 2 správního řádu lze soulad opatření obecné povahy s právními předpisy posoudit v přezkumném řízení. Do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění může po nabytí účinnosti každý nahlédnout u Agentury (AOPK ČR, regionální pracoviště Jižní Čechy, oddělení Správa CHKO Třeboňsko).

VÝZVA

Agentura v souladu s ustanovením § 172 odst. 1 správního řádu tímto **vyzývá dotčené osoby, aby k návrhu opatření do 30 dnů ode dne jeho zveřejnění na úřední desce Agentury, tedy do 19.1. 2024, podaly připomínky nebo námítky.**

Dotčenými osobami jsou v souladu s ustanovením § 2 odst. 3 správního řádu ty osoby, jichž se návrh opatření obecné povahy přímo dotýká. Případné připomínky nebo námítky je třeba zaslat písemně k AOPK ČR, regionální pracoviště Jižní Čechy, oddělení Správa CHKO Třeboňsko, na adresu uvedenou v záhlaví, případně elektronicky e-mailem s podepsaným zaručeným elektronickým podpisem na adresu elektronické podatelny jizni.cechy@nature.cz nebo prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky ID: qxcdynt.

Agentura současně žádá níže uvedené Obecní/Městské úřady o bezodkladné zveřejnění tohoto návrhu opatření obecné povahy na jejich úřední desce po dobu nejméně 15 dnů a o vyznačení data vyvěšení a sejmutí.

Mgr. Ladislav Rektoris
vedoucí oddělení
Správa CHKO Třeboňsko

podepsáno elektronicky

vyvěšeno dne:

sejmuto dne:

Žadatel:

Rybářství Třeboň a.s., Rybářská 801, 379 01 Třeboň (IDDS: v3df5yf)

Obce (veřejná vyhláška):

Příloha č.1 – seznam obcí v CHKO Třeboňsko. Žádáme podle ust. § 172 odst. 1 zákona č.500/2004 sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů o vyvěšení na úřední desce obce nejméně po dobu 15 dní, vyznačení data vyvěšení a sejmutí, vrácení zpět a současně o zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Spolky:

Česká společnost ornitologická, Na Bělidle 252/34, 150 00 Praha 5, (IDDS: 3xfm2f9)

Na vědomí:

- 1) Krajský úřad - Jihočeský kraj, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice (IDDS: kdib3rr)
- 2) Český rybářský svaz, Jihočeský územní svaz České Budějovice, Rybářská 237, 373 82 Boršov nad Vltavou (IDDS: gbz9rwk)
- 3) Rybářství Nové Hrady s.r.o., Štíptovň 78, 374 01 Nové Hrady (IDDS: ecrvpm9)
- 4) Rybářství Kardašova Řečice s.r.o., Čechova 662/20, 370 04 České Budějovice (IDDS: 6wrykep)

Příloha č.1

Obec	Sídlo	IČ	IDDS
Obec Bošilec	Bošilec 24, 373 65 Dolní Bukovsko	00581194	vzyb7ue
Obec Cep	Cep 66, 379 01 Třeboň	00476706	3uiambp
Město České Velenice	Revoluční 228, 37810 České Velenice	00246433	wwwb6dn
Obec Domanín	Domanín 33, 379 01 Třeboň	00512966	fu4byrg
Obec Drahov	Drahov 15, 391 81 Veselí nad Lužnicí	00512583	ws3am8k
Obec Dunajovice	Dunajovice 4, 379 01 Třeboň	00512974	7ewbtka
Obec Dvory nad Lužnicí	Dvory nad Lužnicí 63, 378 08 Dvory n. Lužnicí	00477001	uz2ayqx
Obec Dynín	Dynín 48, 373 64 Dynín	00244864	i3vb5jd
Obec Frahelž	Frahelž 13, 379 01 Třeboň	00512982	8k3b4ws
Obec Halámky	Halámky 63, 378 06 Suchdol nad Lužnicí	00666386	6kwampz
Obec Hamr	Hamr 47, 378 06 Suchdol nad Lužnicí	00666378	5nrb3bb
Obec Hatín	Hatín 13, 377 01 Jindřichův Hradec I	00246646	nqnavvu
Obec Hrachoviště	Hrachoviště 38, 379 01 Třeboň	00512796	u2ib7bw
Obec Hranice	Hranice 86, 374 01 Trhové Sviny	00581364	acfbmnu
Městys Chlum u Třeboně	Náměstí 115, 378 04 Chlum u Třeboně	00246816	xm2bezi
Obec Jílovice	Jílovice 170, 373 12 Borovany	00245038	72gbrpb
Město Kardašova Řečice	Nám. J. Hrubého 64, 378 21 Kardašova Řečice	00246905	trrb6ca
Obec Klec	Klec 75, 379 01 Třeboň	00666467	hdteeay
Obec Libín	Libín 26, 373 73 Štěpánovice u Č. Budějovic	00245143	gsdamwc
Město Lomnice nad Lužnicí	Nám. 5. května 130, 378 16 Lomnice n. Lužnicí	00247022	attbcy5
Obec Lužnice	Lužnice 139, 379 01 Třeboň	00477311	wbbb8aj
Obec Majdalena	Majdalena 78, 378 03 Majdalena	00247065	7hqawjb
Obec Mazelov	Mazelov 40, 373 63 Ševětín	00581453	fu7bned
Obec Nová Ves nad Lužnicí	Nová Ves n./L. 109, 378 09 Nová Ves n./L.	00666475	rjabxai
Město Nové Hrady	Náměstí Republiky 46, 37333 Nové Hrady	00245267	fgibce5
Obec Novosedly nad Nežárkou	Novosedly n./Než. 182, 378 17 Novosedly n./Než.	00247171	cbebcdq
Obec Petříkov	Petříkov 45, 374 01 Trhové Sviny	00581836	2wgbqkx
Obec Pístina	Pístina 35, 378 02 Stráž nad Nežárkou	00666947	mxxrbstg
Obec Plavsko	Plavsko 77, 378 02 Stráž nad Nežárkou	00512699	y2zbnry
Obec Ponědraž	Ponědraž 27, 379 01 Třeboň	00666505	rytb6hh
Obec Ponědrážka	Ponědrážka 65, 379 01 Třeboň	00666513	c8wb66y
Obec Příbraz	Příbraz 155, 378 02 Stráž nad Nežárkou	00666955	5matx9
Obec Rapšach	Rapšach 7, 378 06 Suchdol nad Lužnicí	00666521	3q5am4s
Obec Ratiboř	Ratiboř 37, 377 01 Jindřichův Hradec I	00512711	j8uandy
Obec Roseč	Roseč 46, 378 46 Roseč	00512729	rgxa8k8
Obec Smržov	Smržov 12, 379 01 Třeboň	00666939	546b7rz
Obec Staňkov	Staňkov, 83, 378 06 Suchdol nad Lužnicí	00666530	4rbed5f
Město Stráž nad Nežárkou	Nám. Emy Destinnové 61, 378 02 Stráž n. Než.	00247502	q6ibxme

Obec Stříbřec	Stříbřec 149, 379 01 Třeboň	00247529	u5xb6iw
Město Suchdol nad Lužnicí	Nám. T. G. Masaryka 9, 378 06 Suchdol n./Luž.	00247561	rtrb2hz
Obec Štěpánovice	Vlkovická 154, 373 73 Štěpánovice u Č. B.	00245518	yh9atmy
Město Třeboň	Palackého nám. 46/II, 379 01 Třeboň	00247618	4cbbvj4
Obec Val	Val 67, 391 81 Veselí nad Lužnicí	00667226	x4mawr3
Město Veselí nad Lužnicí	Nám. T. G. Masaryka 26, 391 81 Veselí n./Luž.	00253081	3wpbyp9
Obec Vlkov	Vlkov 36, 391 81 Veselí nad Lužnicí	00667269	2ydeean
Obec Záblatí	Záblatí 3, 379 01 Třeboň	00512761	64kb8af